

Govor predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Ilije Filipovića na Regionalnoj konferenciji Globalne organizacije protiv korupcije (GOPAC)

Tirana, 6. studeni 2007.

Ekselencije,

Poštovane kolege,

Dame i gospodo,

Dopustite mi da vas pozdravim u ime Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Smatramo da je ova tema od iznimne važnosti za područje Jugoistočne Europe te da će suradnja država sudionica na planu borbe protiv korupcije, jačanja načela vladavine prava i pune implementacije EU standarda pridonijeti jačanju regionalne suradnje, što će se u konačnici odraziti i na ostvarivanje dugoročne stabilnosti i razvoja gospodarstva država Jugoistočne Europe. Za mnoge države sudionice to je i imperativ koji proizlazi iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ili će to uskoro postati.

Dame i gospodo,

Prema statističkim podacima, Bosna i Hercegovina je pri dnu rang-liste pokazatelja korupcije i zaostaje za svim zemljama iz najbližeg okruženja.

Najčešće se radi o kaznenim djelima zloporabe položaja ili ovlasti, a potom o nesavjestnom radu u službi, poreznim utajama i pranju novca, pružanju i davanju mita itd.

Osobito zabrinjava što se među prijavljenim osobama za takva nedjela nalaze i policijski i carinski službenici, odnosno agencije za provođenje zakona, što upozorava kako se mora dati posebna važnost borbi protiv korupcije unutar onih struktura koje bi trebale upravo provoditi zakone.

Ne postoji sveobuhvatna statistika za cijelu BiH o svim oblicima korupcije, niti je moguće odrediti rezultate praktične primjene zakonskih propisa u oduzimanju i konfiskaciji stčene imovine ili dobiti iz proivprvnih radnji korupcije ili pranja novca.

Najsvježiji dostupni podaci iz još neobjavljenog Izvješća europske komisije o korupciji u zemljama Jugoistočne Europe (prema londonskim tiskovinama od prije 4 dana) govore da je korupcija posebice raširena u Albaniji, BiH, Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji/poglavito na Kosovu/ i u Turskoj. Zbog toga što korupcija, kriminal i etničke napetosti usporavaju i reforme, procjene su da su za većinu zemalja u ovoj regiji vrlo mali izgledi za skori ulazak u EU.

Mi u BiH u okviru Javne uprave i aktivnostima borbe protiv korupcije u ovom javnom sektoru, gdje je uposleno u svim razinama vlasti oko 25.000 državnih službenika i namještenika, provodimo našu Strategiju borbe protiv organiziranog kriminala i korupcije koju smo usvojili polovicom prošle godine.

Strategija je usmjerena na uspostavljanje insitucionalnog i pravnog okvira za borbu protiv kaznenih djela, posebice a sprečavanju korupcije i kazneno procesuiranje, ali i na edukaciju i podizanje javne svijesti naročito u primjeni i kontroli javnih nabavki u svim segmentima u cijeloj BiH.

Posebnu pozorost smo usmjerili na instrumente kontrole; kroz eksterne revizije, preko institucije ombudsmena, suradnjom s nevladinim sektorom, medijima i širom javnošću.

Prevladava mišljenje da je, u cilju efikasnije borbe protiv ovih kaznenih djela nužno brže kazneno procesuiranje i za ova kaznena djela pooštriti kaznenu politiku.

Također bih želio ukazati i na problem korupcije u procesu privatizacije, koji je zajednički za sve zemlje Jugoistočne Europe. Ovakva percepcija vladavine zakona u BiH utječe i na potencijalne investitore i definitivno utječe na njihove investicijske odluke.

Kako je priroda fenomena korupcije u BiH specifična i vezana je uz tradiciju, socijalističko naslijeđe, rat, veliku količinu donatorske pomoći i tranzicijske probleme,

nerealno je očekivati da se korupcija može u kratkom vremenu iskorijeniti ili potpuno kontrolirati.

Međutim, kvalitetnim pristupom problemu korupcije i učinkovitim suprotstavljanjem, koje se ogleda u usvajanju zakona kojima se sankcionira ovo područje i njihovoj dosljednoj provedbi, moramo se upustiti u sveobuhvatnu borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala.

Strategijom BiH za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala predviđene su preventivne aktivnosti (kakve su sužavanje prostora za koruptivne radnje, educiranje, stručno osposobljavanje) i represivne aktivnosti (preduzimanje konkretnih akcija).

Od velike bi važnosti u tome preocesu bilo jačanje uloge parlamentarnih povjerenstava, nadležnih za reviziju, u smislu praćenja realizacije preporuka i zaključaka usvojenih povodom revizijskih nalaza i traženja odgovornosti za ustanovljene propuste

Među osnovnim sredstvima borbe protiv korupcije trebaju biti i međunarodna suradnja i ispunjavanje međunarodnih obveza, te usuglašavanje zakonodavstva zemalja s međunarodnim pravnim instrumentima.

Također, želim izraziti nadu da će buduća suradnja u sklopu Regionalne organizacije GOPAC-a doprinijeti boljem razumijevanju europskih standarda i razmjeni najbolje prakse kada je u pitanju uloga parlamenata u borbi protiv korupcije, te u konačnici, uspostava neovisnog, nepristranog i djelotvornog pravosudnog sustava.

Hvala vam! (kraj)